

**Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Jacek Kościelniak**

Warszawa, dnia 21stycznia 2010 r.

**Pani
Katarzyna HALL
Minister
Edukacji Narodowej**

LWR-410-24-03/2009
P/09/070

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Dolnośląskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej we Wrocławiu (DCDniIP) w zakresie realizacji Projektu edukacyjnego Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich - Szkoła Myśląca O Każdym – SMOK w latach 2004 -2009 (I półrocze).

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie oceniła sposób realizacji przez DCDniIP we Wrocławiu, jako Beneficjenta, Projekt współfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich - „Szkoła Myśląca O Każdym” – SMOK, z uwagi na nieprawidłowości w zakresie prowadzonej dla Projektu ewidencji finansowo-księgowej i związanych z tym finansowych rozliczeń realizacji Projektu, nierzetelną sprawozdawczością, opóźnieniami w zakresie realizacji Projektu w terminach określonych harmonogramem.

1. Projekt Szkoła Myśląca o Każdym – SMOK realizowany był w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006, Priorytet 2 – Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy, Działanie 2.1 – Zwiększenie dostępu do edukacji, promocja kształcenia przez całe życie na podstawie zawartej w dniu 23 kwietnia 2007 r. z Ministerstwem Edukacji Narodowej umowy dofinansowania.

¹ Dz.U. z 2007 r.; nr 231 poz. 1701 ze zm.

Adresowany do 60 szkół wiejskich z obszaru województwa dolnośląskiego projekt, którego głównym celem była próba odejścia od tradycyjnej szkoły na rzecz szkoły myślącej o każdym uczniu w kategoriach jego mocnych stron, jego zainteresowań pasji, uzdolnień i talentów, realizowany był w okresie od 1 lutego 2007 r. do 31 maja 2008 r. DCDNiIP we Wrocławiu otrzymało na realizację Projektu od Instytucji Wdrażającej (Ministerstwa Edukacji Narodowej) kwotę 8.882,1 tys. zł.

W złożonym do Instytucji Wdrażającej sprawozdaniu końcowym z realizacji Projektu, DCDNiIP wykazał jako poniesione przy realizacji Projektu wydatki kwalifikowalne na kwotę 8.821,5 tys. zł (tj. 99,3% otrzymanych środków). Natomiast we wnioskach o płatności skierowanych do MEN, DCDNiIP określiło kwotę wydatków uznanych jako kwalifikowalne w wysokości 8.834,6 tys. zł, tj. o 13,1 tys. zł wyższą niż to wynikało ze sprawozdania końcowego.

2. Za nielegalne i nierzetelne należy uznać niezarejestrowanie przez DCDNiIP w systemie finansowo-księgowym Projektu SMOK w latach 2007-2008 wykazanych we wnioskach o płatność jako koszty kwalifikowalne wydatków w łącznej wysokości 2.065,9 tys. zł.

Dokonana w trakcie kontroli NIK weryfikacja dokumentacji finansowej Projektu SMOK i porównanie z dokumentacją rachunku bankowego (wyciągi bankowe) prowadzonego dla Projektu wykazały, że ze wzmiankowanej kwoty 2.065,9 tys. zł, dokonano wypłat bez rachunków i faktur na łączną kwotę 26,7 tys. zł (1,3%), w przypadku kwoty 153,3 tys. zł (7,4%) wypłat dokonano na podstawie faktur i rachunków nie podpisanych i nie zatwierdzonych pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym przez dyrektora jednostki i głównego księgowego, natomiast w odniesieniu do kwoty 1.885,9 tys. zł (91,3%) rachunki i faktury były prawidłowe.

Tym samym, w latach 2007-2008 w systemie f-k Projektu SMOK zarejestrowane zostały koszty jego realizacji w łącznej wysokości 6.768,7 tys. zł., a pomimo to DCDNiIP złożyło do Instytucji Wdrażającej (MEN) wnioski o płatność na łączną kwotę 8.834,6 tys. zł, tj. o 2.065,9 tys. zł więcej niż zarejestrowano w systemie f-k), uzyskując refundację kwot uznanych jako poniesione koszty kwalifikowalne Projektu.

W ocenie NIK, powyższe działania naruszyły postanowienia artykułów 6 ust.1 oraz art. 21 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²; zapisy §13 pkt 1 umowy dofinansowania Projektu, zobowiązujące DCDNiIP do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej realizacji Projektu zgodnie z zasadą przejrzystości, wynikającą z ustawy o rachunkowości oraz „Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych DCDNiIP we Wrocławiu” (zarządzenie nr 10/2005 Dyrektora DCDNiIP we Wrocławiu z dnia 31 grudnia 2005 r.).

² Dz.U. z 2002 r., nr 76, poz.694 j.t.

Ponadto DCDNiIP nierzetelnie przedstawiało w składanych wnioskach o płatność nr 3 i 4 przychody uzyskane w trakcie realizacji Projektu z tytułu odsetek zgromadzonych na koncie rachunku bankowego prowadzonego dla obsługi Projektu. Kontrola wykazała bowiem, iż pomimo faktycznego zgromadzenia na rachunku przychodów w łącznej wysokości 16,4 tys. zł nie wykazywano ich na bieżąco, dokonując prezentacji tych kwot dopiero w ostatnim wniosku o płatność.

Osobami odpowiedzialnymi za wskazane nieprawidłowości byli[...]³były główny księgowy DCDNiIP we Wrocławiu i księgowy Projektu; [...]⁴były wicedyrektor DCDNiIP we Wrocławiu, koordynator Projektu oraz[...]⁵były dyrektor DCDNiIP we Wrocławiu.

Kontrola ujawniła także nieprawidłowość polegającą na tym, że nie dokonano zwrotu do Instytucji Wdrażającej (MEN) niewykorzystanej kwoty dofinansowania w wysokości 47,5 tys. zł, żądanej pismem z dnia 27 kwietnia 2009 r. Zwrotu dokonano dopiero w dniu 9 września 2009 r. po poinformowaniu dyrektora DCDNiIP o nieprawidłowości przez kontrolera NIK. Osobą odpowiedzialną za powyższe zaniechanie była[...]⁶pełniąca obowiązki dyrektora DCDNiIP we Wrocławiu w okresie od 24 marca do 12 lipca 2009 r.

Negatywnie należy ocenić także fakt, iż nie osiągnięto zakładanych rezultatów realizacji Projektu w zakresie liczby osób uczestniczących w szkoleniach, spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych i konferencjach. Łącznie ww. formach zaplanowano uczestnictwo 2.325 osób, ostatecznie uczestniczyło w nich 1.741 osób (tj. 74,9% planowanej liczby). Kontrola NIK wykazała przy tym, że w sprawozdaniu końcowym z realizacji Projektu, sporządzonym w dniu 4 lipca 2008 r. (korekta sprawozdania), wskaźnik uczestnictwa osób w szkoleniach, spotkaniach i konferencjach zaprezentowany został na poziomie 87,7%.

Ponadto DCDNiIP nie realizowało Projektu w terminach określonych harmonogramem w przypadku zawarcia umów ze szkołami i organami prowadzącymi szkoły (opóźnienie sięgające blisko 2 miesiące) oraz organizowaniu konferencji szkoleniowych. Stwierdzono także opóźnienia w składaniu wniosków o płatność w odniesieniu do harmonogramu płatności. Opóźnienia te wyniosły dla kolejnych wniosków od 11 do 43 dni.

³ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.)

⁴ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.)

⁵ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.)

⁶ Tajemnica ustawowo chroniona. Wyłączono dane osobowe na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie informacji publicznej (Dz.U. nr 112, poz. 1198 ze zm.)

3. W ocenie NIK, skala stwierdzonych nieprawidłowości uzasadnia negatywną ocenę realizacji przez DCDNiIP Projektu Szkoła Myśląca o Każdym – SMOK, chociaż w Projekcie wzięło udział 60 szkół, którym przekazano w formie dotacji kwotę 6.966,6 tys. zł, stanowiącą 78,4% ogólnej kwoty dofinansowania Projektu. Pozostała kwota w wysokości 1.915,7 tys. zł (21,6%), stanowiła koszty realizacji Projektu przez DCDNiIP.

Średnia kwota dotacji przekazana na 1 szkołę biorącą udział w projekcie SMOK wyniosła 116,1 tys. zł, tj. od 64,3 tys. zł dla Szkoły Podstawowej w Stanowicach do kwoty 224,5 tys. zł dla Zespołu Szkół w Bukowicach. Uwagę kontroli zwrócił przy tym fakt, iż trwałość Projektu, tj. kontynuacja działań wdrożonych w ramach Projektu po jego zakończeniu, była bardzo niska. Opracowany bowiem w lipcu 2009 r. przez Zespół Planowania i Ewaluacji DCDNiIP raport wykazał, iż w przypadku 32 szkół biorących udział w projekcie, działania stanowiące kontynuację Projektu SMOK realizowane były po roku czasu od zakończenia Projektu w zakresie: umiejętności tworzenia i wykorzystywania diagnoz w 6% szkół; uruchamianiu zajęć pozalekcyjnych w 23% szkół, występowaniu o środki unijne w 7% szkół; pozyskiwaniu środków z j.s.t. na finansowanie zajęć w 7% szkół, utrzymywaniu kontaktów z ośrodkami edukacyjnymi i instytucjami w 11% szkół; wykorzystaniu pozyskanego sprzętu i pomocy dydaktycznych w 13% szkół; wprowadzaniu nowych form metod pracy z uczniem w 11% szkół; aktywnej współpracy ze środowiskiem w 11% szkół; udziału w konkursach w 7% szkół; udziału rodziców w pracach szkoły w 4% szkół. Wskaźników tych nie poprawił nawet fakt przekazania 60 laptopów do 60 szkół uczestniczących w Projekcie.

Przedmiotowe laptopy zostały zakupione przez DCDNiIP w dniu 30 maja 2008 r. za kwotę 97,6 tys. zł ze środków Projektu i przekazane w dniu 25 czerwca 2008 r., tj. miesiąc po zakończeniu realizacji Projektu. Zdaniem koordynatora Projektu przekazane laptopy miały zachęcić dyrektorów szkół uczestniczących w projekcie do kontynuowania działań podjętych podczas realizacji Projektu SMOK. Należy przy tym zaznaczyć, że kontrola ujawniła w magazynie DCDNiIP 2 niewykorzystywane, uszkodzone laptopy zakupione w trakcie realizacji Projektu, które dopiero w trakcie kontroli NIK oddane zostały do naprawy.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Dokonanie analizy nieprawidłowości ujawnionych w trakcie kontroli NIK pod kątem zasadności zgłoszenia ich do Komisji Europejskiej.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Minister w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Minister prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Kolegium NIK o sposobie ich rozpatrzenia.